



PET/CT PSMA

PET/CT-scan met fluor -18-PSMA-tracer

Radiologie en Nucleaire geneeskunde

U bent door uw behandelend arts naar de afdeling Radiologie en Nucleaire geneeskunde **locatie Hoorn** verwezen om een PET/CT af te spreken. Dit onderzoek wordt gedaan door laboranten.

Naam:.....
U wordt verwacht op: Locatie Hoorn, Poli 50, 1e etage
.....dag omuur

U meldt zich met uw legitimatiebewijs, rijbewijs, paspoort of verblijfsvergunning aan bij de meldzuilen in de centrale hal. Uw afspraketicket wordt dan uitgeprint. U kunt zich ook 24-uur vooraf aan het onderzoek online via Mijn Dijklander melden. U krijgt uw afspraketicket dan via de mail. Op dit afspraketicket staat een QR-code, deze QR-code dient u te scannen bij de aangegeven poli. Als de QR-code gescand is, bent u aangemeld voor het onderzoek. Op het scherm wordt aangegeven in welke wachtkamer u plaats moet nemen, dit staat ook aangegeven op het afspraketicket. Zorg dat u in de juiste wachtkamer plaatsneemt. **Let op: als u zich wel heeft aangemeld bij de meldzuil in de centrale hal, maar de QR-code niet scant bij de poli, weten wij niet dat u aanwezig bent.**

Het onderzoek

Een PSMA PET/CT-scan is een gecombineerd onderzoek. Het bestaat uit een PET-scan en een CT-scan. Met de PET-scan brengen we prostaatkankercellen in het hele lichaam in beeld. U krijgt hiervoor de radioactieve stof toegediend. Aan de buitenkant van prostaatkankercellen bevindt zich veel van het eiwit PSMA (Prostaat specifiek membraan antigen). De toegediende radioactieve stof bindt zich aan dit eiwit. Op die manier kunnen de prostaatkankercellen in beeld worden gebracht. Met de CT-scan krijgen we uitgebreide informatie over de anatomie van uw lichaam. Voor de CT-scan kan jodiumhoudend contrastmiddel worden gebruikt, voor meer informatie hierover leest u de bijsluiter.

U wordt opgehaald uit de wachtkamer en begeleid naar een bed. Hier wordt de uitleg gegeven en een infuus in uw arm geplaatst. Via het infuus wordt de radioactieve vloeistof ingespoten. U verblijft gedurende het onderzoek in een patiënten ruimte (1,5 uur). U mag in deze periode rustige activiteiten doen zoals lezen of muziek luisteren. Tussentijds kunt u gewoon uitplassen. Na 1 uur krijgt u

een plasmiddel toegediend en een halve liter water die u moet opdrinken voordat de scan wordt gemaakt. Na 1,5 uur wordt u opgehaald en gevraagd om nogmaals goed uit te plassen. Daarna wordt de PET/CT scan gemaakt. De scan duurt ongeveer 40 minuten. Tijdens de scan is het belangrijk dat u zo stil mogelijk blijft liggen.

Voor uw eigen rust en privacy van de andere patiënten kan uw partner/begeleider niet aanwezig zijn bij (de voorbereiding op) het onderzoek. Uw partner/begeleider kan eventueel wachten in de wachtkamer. U krijgt radioactieve vloeistof fluor-18-PSMA-tracer via een infuus in de bloedbaan toegediend. De radioactieve vloeistof die u krijgt toegediend, is niet gevaarlijk en verdwijnt binnen enkele uren weer uit het lichaam. De radioactieve vloeistof heeft geen bijwerkingen. In totaal neemt het onderzoek ongeveer 3 uur in beslag.

Allergie:

Wanneer u overgevoelig of allergisch bent voor bepaalde stoffen, wilt u ons dat dan vóór het onderzoek laten weten?

Vorbereiding:

Een paar dagen vóór het onderzoek wordt er telefonisch een vragenlijst met u doorgenomen. U krijgt te horen hoe laat u op de afdeling wordt verwacht.

- In het uur voordat u op de afdeling medische beeldvorming arriveert, moet een liter water, koffie of thee drinken. Dit kan thuis of op weg naar het ziekenhuis. U mag gewoon naar het toilet.
- Gebruikt u foliumzuur (vitamine B11) dan moet u hiermee stoppen op de dag van het onderzoek. Houdt u er rekening mee dat foliumzuur vaak ook in multivitaminen zit.
- Indien u diabetes mellitus heeft en metformine gebruikt: de metformine kunt u gewoon doorgebruiken. De metformine moet alleen gestaakt worden als dit telefonisch aan u wordt doorgegeven.
- Overige geneesmiddelen mogen gewoon gebruikt worden.
- Metalen voorwerpen kunnen de beelden van de PET/CT- scan beïnvloeden. Trek daarom bij voorkeur gemakkelijk zittende kleding aan, waarin geen metaal is verwerkt (dus geen rits, riem, metalen knopen en dergelijke)

- Aangezien de radioactieve vloeistof maar kort houdbaar is en speciaal voor u wordt besteld, is het van belang dat u op tijd aanwezig bent.
- Als u angstig bent in kleine ruimtes (claustrofobie), kunt u een rustgevend medicijn krijgen. Houd er wel rekening mee dat u tot 8 uur na het innemen hiervan niet zelf mag autorijden en fietsen!
- Indien u een stoma of een catheter heeft, neemt u dan voldoende materialen mee om deze te kunnen verschonen.
- Heeft u een bloedglucose sensor? Het advies is om de sensor te verwijderen voor MRI- of CT-scan, het kan namelijk zijn dat de gescande glucosewaarden nadien niet meer betrouwbaar zijn.

Nazorg:

Na het onderzoek mag u meteen naar huis. Het is verstandig om op deze dag iets meer te drinken dan u gewend bent.

Op tijd aanwezig:

Voor het onderzoek wordt gebruik gemaakt van een radioactieve stof die speciaal voor u wordt besteld. Helaas kan het zijn dat u bij een te late aankomst een nieuwe afspraak moet maken in verband met de kosten en de korte werkingsduur van deze stoffen. Daarom verzoeken wij u op tijd aanwezig te zijn.

Uitslag:

De nucleair geneeskundige beoordeelt de foto's en stuurt de uitslag door naar uw huisarts of specialist.

Reizen:

Gaat u na het onderzoek binnen één week met het vliegtuig, laat het de laboranten weten tijdens het onderzoek. U krijgt dan na het onderzoek een douaneverklaring, ook wel vliegbrief genoemd, van ons mee.

Contact:

Zie bladzijde 8 voor meer informatie.

Intraveneus jodiumhoudend contrastmiddel

U heeft een afspraak voor een onderzoek waarbij een contrastmiddel wordt gebruikt dat in de bloedvaten wordt ingespoten. Contrastmiddelen kunnen bij bepaalde groepen patiënten, de zogenaamde risicogroepen, leiden tot een allergische reactie of tot nierschade. Daarom vindt u in deze flyer uitleg over het contrastmiddel.

De werking van jodiumhoudend contrastmiddel

Deze informatie gaat over jodiumhoudende contrastmiddelen die bij radiologische onderzoeken in bloedvaten worden ingespoten, zoals bij een CT-scan, een angiografie (bloedvatonderzoek van slagaders, hart of kransslagaders) of een behandeling van de bloedvaten bijvoorbeeld dotteren of een stent plaatsen). Het gaat niet om het drinken van deze vloeistof. Ook ander vloeistoffen, zoals toegediend voor een onderzoek van de darmen (bariumpap), MRI-onderzoek, contrastmiddelen van de oogarts of onderzoek op de afdeling Nucleaire Geneeskunde vallen hier buiten. Tijdens het toedienen kunt u een gevoel van warmte krijgen. Vrouwen krijgen soms het gevoel te moeten plassen. Deze gevoelens verdwijnen binnen enkele minuten.

In uitzonderlijke gevallen kunnen ook andere bijwerkingen optreden, zoals:

- misselijkheid, jeuk, galbulten of niesbuien
- ernstige allergische reacties op het contrastmiddel

De afdeling Radiologie heeft maatregelen getroffen om deze ernstige bijwerkingen goed te kunnen voorkomen of behandelen. Reacties op het contrastmiddel kunnen ook pas enige minuten na de inspuiting optreden. Daarom moet u tot ongeveer 20 minuten na toediening in het ziekenhuis blijven. Als uw onderzoek korter duurt dan twintig minuten blijft u dan nog een aantal minuten in de wachtkamer.

Effect op de nieren

Als we verwachten dat er bij u contrastmiddel ingespoten gaat worden moet de nierfunctie aan de hand van bloedwaarden (eGFR) bekend zijn. De eGFR moet minder dan een jaar geleden geprikt zijn bij poliklinische patiënten. Bij klinische patiënten of patiënten via de spoedeisende hulp mag de eGFR niet ouder zijn dan 7

dagen. Mocht de eGFR niet bij ons bekend of verouderd zijn, dan dient u minimaal 3 dagen voor de afspraak bloed af te laten nemen bij het afnamelaboratorium in het ziekenhuis. U krijgt hiervoor via de aanvragend arts een bloedafname formulier.

Het belangrijkste probleem dat zich kan voordoen is een tijdelijke of blijvende verslechtering van de werking van de nieren. Deze problemen kunnen zich vooral voordoen bij:

- nieren die al slecht werken
- uitdroging
- gebruik van zogenaamde NSAID's. Deze middelen worden gebruikt tegen pijn en om ontstekingen te remmen. Veel gebruikt zijn Diclofenac, Ibuprofen en Naproxen. Wilt u weten of de geneesmiddelen die u gebruikt tot de groep NSAID behoren, dan kunt u dit informeren bij uw apotheek, huisarts of specialist. Ook kunt u dit via internet opzoeken, bijvoorbeeld bij www.apotheek.nl

Als er bij u sprake is van een van de bovengenoemde problemen, dan is het van belang te weten of er nadere maatregelen noodzakelijk zijn, zoals toedienen van extra vocht. Als er sinds het maken van de afspraak voor het onderzoek het volgende heeft voorgedaan:

- ernstige diarree of braken
- u bent begonnen met nieuwe medicijnen die effect hebben op de werking van de nieren, waarschuwt u dan in deze gevallen of bij twijfel de specialist die u heeft verwezen voor het onderzoek met intraveneus toegediend jodiumhoudend contrastmiddel.

Het is belangrijk om de dag voor en na het onderzoek voldoende te drinken (totaal anderhalf a twee liter per dag). Overleg met uw arts als u NSAID's (zie eerder genoemd) gebruikt. Deze mag u namelijk 12 uur voor en na het onderzoek niet meer innemen. In sommige gevallen mogen deze medicijnen pas weer gestart worden wanneer de aanvragend specialist de nierfunctie gecontroleerd heeft 7 dagen na contrasttoediening.

Als uit laboratoriumonderzoek is gebleken dat de werking van de nieren onvoldoende is, moet worden bekeken hoe groot het risico van toediening van contrastmiddel is.

Als de werking van de nieren te ernstig gestoord is, zijn er de volgende mogelijkheden:

- de verwijzend specialist zal nagaan hoe belangrijk het onderzoek voor u is en of er andere onderzoeken of behandelingen mogelijk zijn zonder toediening van contrastmiddel.
- of u krijgt via een infuus extra vocht toegediend. Hiervoor wordt u 1,5 uur voor het onderzoek opgenomen (dagopname) in het ziekenhuis. In sommige gevallen kan de aanvragend specialist beslissen dat u ook na het contrastonderzoek nog 6 uur opgenomen dient te worden vanwege het toedienen van extra vocht.

Dagopname (indien voor u van toepassing)

U meldt zich ongeveer 1,5 uur voor de geplande afspraaktijd op de dagbehandeling.

- Op de afdeling wordt een infuus ingebracht waardoor men een zoutvloeistof laat inlopen om te zorgen dat de nieren goed doorspoelen. Op de afspraaktijd wordt u naar de afdeling radiologie gebracht. Meestal zal door hetzelfde infuus het contrastmiddel worden in gebracht. Na het onderzoek wordt het infuus verwijderd en kunt u naar huis. In enkele gevallen wil de aanvragend arts dat ook na het onderzoek de nieren goed doorgespoeld worden en krijgt u nogmaals een infuus met zoutvloeistof. Het infuus wordt daarna op de opname afdeling verwijderd.
- Zodra het contrastonderzoek is afgerond verwijderd de laborant het infuus. Omdat u contrastmiddel gekregen heeft en u daar mogelijk allergisch op kunt reageren, vragen wij u nog 10 minuten in de wachtkamer plaats te laten nemen. Als u zich na deze 10 minuten goed voelt mag u de afdeling verlaten, tenzij anders wordt vermeld.
- 2 tot 7 dagen na het contrastonderzoek dient de aanvragend arts u opnieuw door te verwijzen voor bloedafname om uw nierfunctie te controleren. Dit om na te gaan of uw nierfunctie weer terug is naar zijn normaalwaarde.

Metformine

Indien u met tabletten behandeld wordt voor suikerziekte is het van belang om te weten of de nieren goed werken. Als de nieren niet goed werken en u gebruikt metformine (dit is het zelfde als Glucophage®) voor de suikerziekte, is het mogelijk dat u dit middel niet meer mag gebruiken. Als u niet weet welke soort tabletten u gebruikt, vraagt u er dan naar bij uw arts of apotheker. Informeert u zo vroeg mogelijk bij uw arts of specialist of u de metformine moet laten staan. Wacht hiermee niet tot de dag van het onderzoek! Indien u de metforminetabletten moet laten staan, informeer dan of u tijdelijk andere tabletten moet krijgen. Ook zal de werking van de nieren gecontroleerd moeten worden voordat u weer de metformine mag innemen.

Meer informatie

Indien u meer informatie wenst over dit onderwerp of indien deze informatie vragen oproept bij u, kunt u meer informatie krijgen via internet www.radiologen.nl (jodiumhoudende contrastmiddelen) en bij de afdeling radiologie.

Contact:

Heeft u voor, tijdens of na het onderzoek vragen, stelt u ze dan gerust.

Wanneer u verhinderd bent, wilt u dit dan tijdig doorgeven?

Op werkdagen zijn wij te bereiken van 08:30 tot 17:00

Hoorn: T 0229-257166

Hoorn: E nucleairegeneeskunde@dijklander.nl

Purmerend: T 0299-457535

Enkhuizen: T 0228-312345

Notities:

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl



FLD-01277-NL 12-12-2023